

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decreta

Brant, Sebastian

[Basel], after 1. März 1499

Decre[t]a et cetera lecta in prima sessione Sacri generalis concilii
Basil[i]ensis

[urn:nbn:de:bsz:31-313515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313515)

Sessio prima

toribus serenissimi et illustrissimi principū dñorum Regis romanorū
semp augusti / z ducis amedei Subaudie necnō viris illustribz domi-
nis alijs q̄ plurimimis.

Decreta z cetera lecta in prima sessione Sacri gene-
ralis concilij Basiliensis.

Omnipotentis dei gloriā fidei catholice et al-
tationē xpiane q̄ religionis p̄fectū iaciēs sūdamē
tū illo sūmo angulari lapide xpo iesu in quo oīs
edificatio cōstructa crescit i tēplū sanctū in domio
sacrosācta synodus Basiliē. vniuersalē eccliam
rep̄ntans i sp̄sū sc̄o legitime cōgregata / p̄s̄idēte re-
uerēdissimo in xpo patre dño Juliano sc̄ie roma-
ne ecclie facti angeli dyacono cardinali aplice se-
dis legato / attēdēs q̄ sacra generalis synod⁹ Lō-

stantien. i sp̄sū sc̄o celebrata salubre existimans et multimode fructuo-
sum i sacra dei ecclia generalia cōcilia frequētari hoc suo decreto consti-
tuit huiusmodi sub tenore

De celebratione Conciliorum

Requien generalium cōciliorū celebratio agri dominici p̄cipua
cultura est q̄ vepres spinas et tribulos heresum errorū et scisma-
tū extirpat / excelsus corrigit / deformata reformat z vineā dñi ad frugē
vberime fertilitatis adducit / illoꝝ vero neglectus p̄missa disseminat
atq̄ fouet / hec p̄teritorū tēporū recordatio et p̄sentū cōsideratio ante
oculos nostros ponūt. Quapropter hoc edicto p̄petuo sancim⁹ decer-
nim⁹ atq̄ ordinam⁹ / vt ammodo cōcilia generalia celebrent. Ita q̄
primū a fine hui⁹ cōcilij in quinquēniū imēdiare sequēs. Scdm̄ vero
a fine illi⁹ imēdiare sequētis cōcilij in septēniū / et deinceps de decen-
nio in decēniū p̄petuo celebrent in locis q̄ sūmus pōtifer p̄ mēsem an-
te finē cuiuslibet cōcilij approbāre et cōsentiente cōcilio vel in eius defe-
ctū ip̄m conciliū deputare et assignare teneat. Et sic p̄ quādā cōtinua-
tionē sperat cōciliū vigeat aut p̄ terminū p̄dēciā expectet quē terminū
liceat sūmo pōtifici de frat̄ū suorū sancte romane ecclie cardinaliū cō-
silio / ob emergē. forte casus abbreviare / s̄ nullaten⁹ progare locū at̄
p̄ futuro cōcilio celebrādo deputatū absq̄ euidēri necessitate nō mutet
S̄ si forte casus aliq̄s occurrerit q̄ necessariū videt ip̄m locum mu-
tari puta obsidiōis guerraz pestis aut silitis / tūc liceat sūmo pōtifici s̄
p̄dictorū frat̄ū suorū aut duarū partū ip̄orū cōsensu atq̄ subscriptio-
ne aliū locū prius deputato loco viciniore z aptū sub eadē tñ natione
surrogare / nisi idē vel simile impedimentū p̄ totam illā nationē vige-
ret / tunc ad aliquē alium viciniorem alterius nationis locum aptum
huiusmodi concilij poterit cōvocari / ad quē prelati et aliū qui ad con-
ciliū solent cōvocari accedere teneant / ac si a principio loc⁹ ille fuisset de-
putat⁹ / quā tñ loci imitationē v̄l simini abbreviationē p̄ ānū ān̄ p̄fixū

Sessio prima

terminū teneat summus pontifex legitime et solenniter publicare et in-
firmare ut ad ipsum conciliū celebrandum predicti possint statuto ter-
mino conuenire.

Electio ciuitatis Basiliensis.

Az pro ipsius executione decreti ciuitas papie apud italiam
fuit electa pro generali Concilio in fine tunc prime sequētis quin-
quēnij celebrādo. Quod quidē Conciliū suo debito tēpore in dicta Ci-
uitate papie celebrari extirrit inchoatū. Et inde certis ex causis ad Ciui-
tatē Senen. translatū. In quo quidē generali Concilio papie inchoa-
to/et in Senen. Ciuitate celebrato hec Basilien. Ciuitas p celebratio-
ne tunc futuri generalis Concilij post septēniū a fine ipsius Senen. Co-
cilij celebrandi fuit electa et debite assignata / ut cōstat in instrumento
publico inde cōfecto huiusmodi seriei.

In nomine domini amē. Tenor p̄sentis publici instrumētū cūctis
pateat euidenter et sit notū. Qd̄ anno a natiuitate eiusdē dñi Mil-
lesimoquadringētesimo vigesimo quarto Inditiōe secūda die vero sab-
bati. xix. mēsis february hora tertiāz vel quasi pōntificatus sanctissimi
in xpo patris et dñi nostri dñi Martini diuina puidētia pape quinti
anno septimo vigente et durāte sacro sancto generali Concilio Senen.
in ciuitate Senarū ac p̄sidentibus eidē cōcilio vice et nomine p̄fati dñi
nostri pape. Et pro eo Reuerēdissimis in xpo patribus et dñis domi-
nis dei et aplice sedis gratia Petro archiepo Creten. Jacobo episcopo
Spoleitano petro abbate de Rosacio Aquilegien. dyocesis et leonhar-
do de florētia magistro et generali ordinis p̄dicatoz per eundē dñm
nostrū papam ad infra scripta specialiter deputatis et ordinatis / idem
dñi p̄sidentes quandā cōuocationē deputatoz omnium inditarū natio-
num p̄sentis cōcilij Senen. sup electione loci futuri concilij fecerunt.
In qua affuerūt p̄dicti dñi p̄sidentes cōcilij vna cū singulis Reueren-
dis patribus ac venerabilibus et circūspectis viris omnium quin qz na-
tionū videlicet p̄ italia pro parte platorū / et alioz de extra territorijz
Senen. dñi petrus sanctus epus Castren. et dominicus de seto gemi-
niano decretoz doctor camere aplice auditor. Pro parte prelatoz et
alioz habentū titulos in territorio Senen. dñs Nicolaus abbas sci
donati ordinis vallis vmbrose se nō habere mandatū ad actū infrascrī-
ptū faciendū dicētes / sed ad audiendū et referendū quoz quilibet se
dictā italiā nationē rep̄ntare asserbat. Pro natione Gallicana Reue-
rendi patres et dñi dñi Huilhermus epus Cauallien. Ludonicus de
palude regalis trenocheen. ordinis sancti benedicti Labilien. dyocē
et Johānes v. sicampi ordinis Cisterien. Nomonten. dyocesis abba-
tes. Pro natione Germanica reuerēdus pater dñs bartungus de cap-
pel decretoz doctor sacri palacij aplici causarū auditor / ac venerabi-
lis et religiosus vir frater Theodoricus de andel monachus ordinis
p̄monstraten. in decretis licētatus eiusdē ordinis pcurator. Pro na-

Sessio prima

tionē hispanica petrus alfonsi abbas sancti vincētij / z Lanonicus ec-
clesie Colletan. qui tamē dixit se nō habere aliqd mandātū a natione
sua ad hunc actuz faciendū nisi solū ad audiendū z referendū; de quo
etiā fuit solemniter prestatus. Pro natione anglie reuerēdus pater z
et dñs dñs frāscus epūs Aqueñ. z venerabilis vir magr Thomas
de Herdona canonicus astoloen. in sacra pagina baccalarius. Qui
deputati supradicti singulariter singuli ad infra scripta mādata sua in
publicā formā de territorio Senen. z natione hispanie exceptis Se-
nis in capella domus oparij maioris ecclesie Senen. ppe eandē ecclesiā
sua pduxerunt / et quilibet eorū pduxit. Quibz sic cōgregatis ac missa /
rū solemniter alijsq; cerimonijs debitis z cōsuetis ibidē cōpletis / supra
dicti dñi deputati singulariū nationū ad infra scripta singularia man-
data de quibus per instrumēta publica signis z subscriptione notario z
publico tunc ibidē presentū signata et subscripta legitimā fecerunt
fidē ad hmoi electionē loci p ordinē pcesserūt. Et inter cetera quāpluri-
mis allegatiōibz ppositiōibz altercatiōibz dissensiōibz diuersorū locorū
z punciarū hinc inde inter ipsos deputatos habitis atq; factis / demū
p locū futuri z tūc celebrandi concilij primo secuturi iuxta formā et re-
nozem decreti siue cōstitutionis concilij Constantien. desup factis civi-
tatem Basiliē. in natione Germanica cōsistentē / z in puincia Bilsun-
tensi tanq; habitē sufficientē z idoneā ex ipsorū certa scientia ynani-
miter z cōcorditer nominauerūt et elegerūt / dictis tamē Nicolao san-
cti Donati / et petro alfonsi abbatibus pro tunc expresse nō consentiē-
tibus. Quo loco sic per ipsos dominos deputatos electo supradicti do-
mini quattuor p̄sidentes concilij ex parte dñi nostri pape dictum des-
cretū siue cōstitutionē concilij Constantien. in quo cōtinet de modo
eligendi loca conciliorū / necnō litteras apostolicas dñi nostri pape p̄-
dicti eius vera bulla plumbea vt prima facie apparebat more Roma-
ne curie munitas super potestate dictis dominis p̄sidentibus ad pre-
sentē actum a dño nostro papa p̄dicto concessā per venerabilē virum
dñm Michaelē de pisis decretorū doctorem / et prefati dñi nostri pa-
pe secretariū ibidem p̄sentem publice alta et intelligibili voce corā do-
minis p̄sidentibus deputatis nationū / alijsq; supradictis infra scri-
ptorū tenorū legi et publicari fecerunt. Tenor vero decreti sequi-
tur et est talis.

Requens generalium Concilioꝝ celebratio agri dominici precii
et scismati extirpat / excessus corrigit / deformata reformat / et vineā
domini ad frugem vberime fertilitatis adducit. Illorum vero negle-
ctus premissa disseminat atq; fouet / hec p̄teritorū temporū recordatio
et presentū consideratio ante oculos nostros penitit quapropter hoc
edicto perpetuo sancimus decernimus atq; ordinamus vt ammodo
cōcilia generalia celebrent. Ita q; primū a fine huius concilij in quin-

Sessio prima

quenniu immediate sequens. Secundū vero a fine illius immediate se
quētis cōcilij in septenniu / z deinceps de decēnio in decenniu perpe
nno celebrent in locis que summus pontifex per mensem ante finē cu
iuslibet concilij approbante z p̄sentiente cōcilio vel in eius defectu ip̄m
conciliū deputare z assignare teneat / vt sic per quandā continuationē
semp aut conciliū vigeat aut p̄ termini pendēciā expectet / quē termi
nū liceat summo pontifici de fratru suoz sancte romane ecclesie Car
dinaliū cōsilioz ob emergēt. forte casus abbreviare sed nullatenus p̄
rogetur / locū autē p̄ futuro concilio celebrando deputatū absqz euidē
te necessitate nō muret. Sed si casus forte aliqz occurrerit quo necessa
riū videret ip̄m locum mutari puta obsidionis guerrarū pestis aut si
militū tunc liceat summo pontifici de p̄dictoz fratru suoz / aut duoz
partiu ip̄soz cōsensu atqz subscriptione aliū locum prius deputato lo
co viciniorē z aptum sub eadē tamē natione surrogare nisi idem vel si
mile impedimentū per totam illam nationē vigeret / tunc ad aliquē
aliū viciniorē alterius nationis locū aptum butiusmodi conciliū po
terit cōvocare / ad quē prelati z alij qui ad conciliū solent cōvocari acce
dere teneantur si a p̄ncipio locus ille fuisset deputatus / quā tamē lo
ci mutationē vel termini abbreviationē per annū ante p̄fixū termi
nū teneat summus pontifex legitime z solēniter publicare z intimare
vt ad ip̄m conciliū celebrandū p̄dicti possint statuto termino puenire

¶ Tenor bulle talis est.

Martinus ep̄us servus servoz dei venerabilibz fratribz Petro
Marchiepo Creten. et Jacobo ep̄o Spolerano / ac dilectis filiis
Petro abbati de Rosacio sancti petri Aquilegē. dyocēs. necnō leon
hardo de florētia ordinis fratru predicatorum ac sacre pagine pro
fessori ac eiusde ordinis generali magistro nostris et apostolice sedis
nuncijs. Salutē z apostolicā benedictionē. Nuper siquidem cupien
tes generale conciliū iuxta deliberationē et ordinationē sancte Syno
di Constantien. ad deputationē loci olim eadem approbante sinodo
per nos factaz in civitate papie auctore dño celebrari / vt illa in eo sta
tuerent et fierent que cederent ad laudem dei et b̄num publicū ecclē
sie sue sancte vos ad civitatem predictam pro futuro ibidem tenendo
et celebrando concilio generali nostros et apostolice sedis nuncios de
fratrum nostroꝝ cōsilio providimus destinandos vobis inter cete
ra nomine z auctoritate nostris ip̄s cōsilio presidendi / et imbi pro ve
stra sapientia illa providendi deliberandi statuendi decernendi et cō
cludendi que ad conservationē et augmentum religionis et fidei chri
stiane ac reformationē cleri et status ecclesiastici pertinent potestatem
plenariam concedentes / prout in alijs nostris litteris plenius cōtine
tur. Nos igitur attendentes vt in bene gerendis rebus dicti cōcilij eo
vtilius z p̄fectius perficere valeatis / quo ampliori fuerit per nos au
toritate muniti. Et ne propter aliquem casum qui solet quandoqz cō

Sessio prima

ringere celebratio et continuatio eiusdem concilij retar detur oportet, ne providere volentes / discretioni vestre vbi legitima causa subsistat ipsum concilium de ciuitate predicta ad quamcumq; ciuitatem aliam eiusdem nationis ad hoc liberam habilem et sufficientem de qua vobis videbitur auctoritate nostra transferendi illudq; prorogandi mutandi et dissoluedi. Ipsumq; concilium in huiusmodi alia ciuitate ad quam id forsitan transferri et mutari contigerit continuandi tenendi et celebrandi / et ad illud prelatos et ad alios euocandi eius nomine et auctoritate predictis presidendi / et in eo quecumq; decreta eodem approbante concilio ordinandi statuendi et decernendi illaq; in publicis sessionibus iuxta morem solenniter publicandi et approbandi / vbi nihilominus ante dissolutionem presentis concilij locum pro alio futuro Concilio inde ad septem menses celebrando iuxta deliberatione et ordinatione predictas / etiam ante mensem vbi rationabilis causa esset ne aliquo modo huiusmodi loci deputatio differatur nominandi deputandi et assignandi. Et alia in premissis omnibus agendi disponendi statuendi et exequendi ac concludendi que pro statu honoreq; nostris et Romane ecclesie / ac tranquillitate et pace reipublice christiane noueritis profutura plenam et liberam de dictorum fratrum consilio auctoritate apostolica tenore presentium concedimus facultatem raram et gratam habituri / quicquid per vos super premissis in eodem concilio propositum deliberatum statutum et decretum fuerit ac conclusum. Idq; faciemus auctore domino vsq; ad satisfactionem condignam inuolabiliter obseruari. Datum Rome apud sanctum Petrum viij. kalendas Marcij pontificatus nostri anno sexto.

Quibusque dem decretis et litteris apostolicis sic lectis et publicatis predicti domini quattuor presidentes ibidem presentes per organum dicti Reuerendissimi patris domini Petri archiepiscopi Creten. vnus ex ipsis presidentibus in ipsum locum videlicet ciuitatem Basiliensem. sic vt premititur per ipsos dominos deputatos electam consenserunt / ac eandem ciuitatem Basiliensem. in prouincia Bysuntina consistentem de vna cum dictis dominis deputatis nationum et ipsi deputati nationum videlicet italice extra territorium Geneu. Gallicane germanice et anglicane iuxta dicti decreti Constantien. concilij vim formam et tenorem / ac potestatis a domino nostro papa predicto eis tradite vt premititur et concessit elegerunt et nominauerunt ac ciuitatem ipsam habilem et ydoneam pro loco futuri proxime celebrandi concilij deputarunt assignarunt et pronunciarunt. Protestantes tamen q; propter hoc ipsum concilium Geneu. non censetur dissolutum esse. Sed q; ipsi presidentes cum inclitis nationibus ad omnem reformationem hic possibilem concurrere vellent. Et hoc idem prefati deputati per ordines similiter fuerunt protestati quilibet pro natione sua q; ad reformationem hic possibilem attedere vellent. Quo loco taliter electo et pronun-

Sessio prima

ciato ac assignato et deputato: vocati fuerunt in locū dicte cōgregatio-
nis Reuerēdissimi p̄ses et dñi dñi Jobes archiep̄us Tolletan⁹ na-
tionis hyspanice p̄sicens Jobes archiep̄us Rothomagen⁹. nationis
gallicane p̄sicens Richardus elect⁹ Eboracen⁹. anglicane nationis p̄si-
dēs. Et andreas ep̄us poznaniē. In quoz p̄sentia dicta loci electio
fuit solenniter publicata / et p̄ ipos dños archiep̄os et ep̄os approbata
et cōfirmata / Excepto q̄ dicit⁹ reuerēdissim⁹ pater dñs Johānes ar-
chiep̄us Tolletan⁹. hyspaniarū primas regniq; castelle maior cācella-
rius / et supra dicte nationis hyspanice p̄sicens / ad dictā electionē re-
spōdit se habere duas voces / vnā vt p̄sicens nationis sue hyspanice
aliā vero vt archiep̄us et primas hyspaniarū. Quātū ad primā vocē
nō posset cōsentire / nisi requisita et cōsentiente natione sua p̄dicta; Quā-
tū vero ad secundā vocē videlicet vt archiep̄us et primas dixit se cōsentī-
re / et expresse cōsensit. De et sup̄ quib; oibus et singulis p̄missis sic act⁹
factis et gestis / p̄fati dñi p̄siden. dñi nostri pape / necnō deputati supra
dicti p̄ ordinē ac honorabilis vir magister Martinus welle clericus
Sambren⁹. dyocef. in decretis baccalan⁹ / ac dñi nostri pape p̄fati p̄-
curator fiscalis / et hmoi sacri Senen⁹. concilij p̄curator sibi a me nota-
rio publico infrascripto et aliarū nationū notarijs ibidē tunc p̄sentib;
fieri petierūt / et quilibet eozū fieri petijt atq; tradi vnū vel plura pu-
blicū seu publica instrumētū aut instrumēta acta fuerunt / hec Sents
sub anno indictione die mēse hora loco et pontificatus q̄bus supra pre-
sentib; ibidē venerabilib; ac honorabilib; et discretis viris dñis domi-
nico de creponica aplice camere clerico michaele d̄ p̄sitis supradicto de-
cretorū doctorib; / necnō magistris anthonio olim Michaelis de san-
cto Geminiano curie causarū camere aplice et italice de extra territo-
riū Senen⁹. Hermāno voynem de Rocken clerico monasterien⁹. dyo-
cef. aplice et impiali auctoritatib; / ac inclite nationis Germanice in
p̄dicto cōcilio Senen⁹. notarijs : necnō Laurētio stafforde Anglicane
nationis p̄dictarū notarijs clericis florentiū. monasterien⁹. ac lincol-
niē. dyocef. ac Frāscisco de Bononia seruien⁹. armorū dñi nostri pape
p̄dictis testibus ad p̄missa vocatis sp̄aliter atq; rogatis.

¶ Subscriptiones notariorum.

Et ego petrus clericus cleric⁹ Ambianen⁹. dyocef. magister in ar-
tibus publicus auctoritate aplice / ac inclite nationis gallicane
in p̄dicto sacro cōcilio Senen⁹. notari⁹ / qz hmoi electioni p̄nūciationi
assignationi et deputationi loci futuri concilij vt p̄mittit⁹ proxime cele-
brandi p̄ns sui / eaq; sic fieri vidit⁹ audiuit⁹ ideoq; hoc p̄sens publicū in-
strumētū manu mea p̄pria scriptū. Exinde cōfeci subscripti et publi-
caui signoq; et noie meis solitus et consuetis signavi in fidē et testimo-
nium omnium et singulorū p̄missorū requisitus et rogatus.

¶ Alter notariorum.

Et ego laurētius Stafforde clericus Lincolniē. dyocef. pu-

Sessio prima

blicus auctoritate apostolica ac inclite nationis anglicane in predicto sacro Senen. concilio notarijs premissis omnibus et singulis vna cum pnoiatu testibus et notarijs pns fuit eaq; sic fieri vidi et audiui / et exinde hoc instrumentu per alium fideliter scriptu signo meo solito cum dicto notario requisitus signavi in testimoniu omnium premissorum.

¶ Initium et approbatio concilij Basiliensis.

Qum vero finis instaret septemij quod est tempus ex pinserto concilij Constantien. decreto celebrationi huius concilij prefinitu / felicis recordationis dñs Martinus quintus sancte romane ac vniuersalis ecclesie tunc presidens pontifex volens celebratione generalis concilij fieri iuxta prememoratu decretu cui tamen ppter etatem decrepita et multiplices sui corporis morbos in persona ppta non poterat presidere dictu dñm Julianu sancte Romane ecclesie sancti angeli dyaconu num cardinale de fratru suorum consilio ad celebrandu ipm conciliu ac etiam vterque loco ipsius summi pontificis presidendi sui ac sedis apostolice destinavit legatu per suas apostolicas litteras / vt ecce.

Martinus episcopus seruus seruorum dei dilecto filio Juliano sancti angeli diacono Cardinali apostolice sedis legato / salutem et apostolicam benedictionem. Dum onus vniuersalis gregis dñici superna dispositioe nobis iniu, cum diligenter attendimus et qd singulis christiane rei publice occurrentibus per nos ipsos debitu apostolice seruitutis exequi non possumus animo nostro reuoluimus nonnunq; viros fide seruete dignitate ac scientia preditos et rerum agendaru experientia conspicuos in parte nostrorum ecclesie Romane negotioru assumimus vt duz tempus postulat eorum operationibus vices nostras supplentes ministeriu nobis commissum diuina assistente gratia iuxta vires nobis ex alto concessas exequi valeamus. Du dñ siquidē sacru generale Constantien. conciliu ex certis causis tunc expressis statuit et decreuit primu generale conciliu in quinquenu eritunc prime futuru. Secundu vero a fine illius immediate sequentis concilij in septenu / et deinceps de decennio in decennium perpetuo fore celebrandu in locis per Romanu pontifice p mensem ante finem cuiuslibet concilij approbante et consentiente concilio vl' in defectu per ipm conciliu deputandis et assignandis / vt illa que circa statum et bonum publicu ecclesie sancte dei agenda / et expedienda restabant matura possent deliberatioe copleri / put quatu in nobis fuit in concilio Senen ultimo celebratu factu extitit in quo per nostros et sedis aplice nuncios tunc in dicto concilio Senen. presidetes eodem approbare concilio ciuitas Basiliens. p loco prime futuri tunc in septenu celebrandi concilij deputata extitit / put in decreto prefati Senen. concilij et alijs nostris litteris desup cofectis plenius continet. Cum aut finis hmoi septenu quo conciliu ipm in eade ciuitate Basiliens. tenendu et celebrandu fore statutum fuit instare noscat. Quia ppter notoria egritudine nostra in ipso fu-

Sessio prima

turo Basiliens. concilio deo auctore celebrando iuxta desiderium cordis nostri interesse non possumus / te vite integritate et sapientia preclarum et magnitudine concilii conspicuum / ac in maximis nostrae et praesentis ecclesiae negotiis diuturna experientia comprobatum legatum cum plena et omni moda potestate legati de latere de fratrum nostrorum concilio auctoritate apostolica tenore praesentium facimus constituimus / et etiam ordinamus / teque ad civitatem Basiliens. predictam pro futuro ibidem auctore domino tenendo et celebrando concilio generali iuxta deliberationem et ordinationem praefatas tanquam angelum pacis destinandum providimus. Et cum super omnia in ipso futuro concilio ad reformandum statum ecclesiasticum qui hoc tempore indigere videtur abundantem nequitiam frigescente charitate hominum suscitatis inter fideles bellis et discordiis ac insualescente in pluribus mundi partibus heretica pravitate ad huiusmodi hereses extirpandas / et pacem inter catholicos principes / et ceteros christianos componendam animam efficaciter intendamus super qua re quantum in nobis fuit dedimus operam efficacem tibi nomine et auctoritate nostris ipsi concilio praesidendi / ac in illo pro tua sapientia illa proponendi / deliberandi / ordinandi / statuendi / et decernendi que ad laudem et honorem dei et conservationem et augmentum religionis fidei christianae statum ecclesiae reformationem quoque totius christiani et ecclesiastici status in moribus et vita. Necnon reductionem orientalis ecclesiae / et quorumlibet aliorum oberrantium ad gremium ecclesiae militantis ac conservationem ecclesiasticae libertatis salutem quoque quietem et pacem regnorum regum / ducum / principum / et quorumlibet fidelium populorum non veris pertinere / ac etiam ibidem cum debita maturitate et deliberatione / prout in tanta re convenit ea omnia proponendi decernendi / concludendi / et exequendi / per que hereses et errores tam de Bohemia quam de alijs quibuscunque regnis / principatibus / terris et locis in quibus sunt penitus extirpentur. Et nihilominus de praemissis heresum / et quibuscunque alijs causis fidei catholicae concernentibus quolibet cum concilio directi concilii cognoscendi / illaque per te vel per alium seu alios a te deputandos audiendi decidendi / et sine debito cum praefato concilio terminandi. Et cetera dictorum quoslibet et rebelles cuiuscunque status gradus praesentis vel conditionis existant / et quavis ecclesiastica vel mundana / etiam si regali vel pontificali praesulgeant dignitate auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam / et alia iuris remedia appellatione postposita contempserint / et super hijs quoties opus fuerit auxilium brachij secularis invocandi omniaque alia et singula in eodem Basiliens. concilio / agendi / tractandi / disponendi / statuendi / declarandi / decernendi / et concludendi / que in praemissis et circa ea pro statu nostro eiusdem ecclesiae / ac salute animarum fidelium extirpatione heresum et errorum de agro dominico reductione quoque oberrantium populorum et conservatione ecclesiasticae libertatis / ac pro quieto statu reipublice christiane. Necnon reformatione in omnibus membris suis novis pro futura plenam et liberam auctoritatem praedictam tenore praesentium concedimus praesentem ratum et gratum habituri / quicquid super praemissis per te una cum eodem Ba-

Sessio prima

filien. cōcilio ordinatū statutū deliberatū / z decretū fuerit z cōclusum
idq; faciemus auctore dño vsq; ad satisf. actionē cōdignā inuolabiliter
obseruari. Quo circa circūspectōi tue per aplica scripta mandamus /
quatenus tibi iniunctū ministeriū laboris hmoi. p diuinar. dicte sedis
ac nostra reuerētia / sic in eodē futuro Basiliē. cōcilio dicto nomine p
tpe presidēs ad honorē dei ecclesie / atq; nostrū salutē quoq; z pacem
pplōz fidelitū iuxta datā tibi a dño prudentiā laudabiliter exequaris /
quod ex tuis fructuosis operib; fructus optati proueniāt quos spera-
mus. Tuq; deinde illā que pias causas agētib; suprema retributōe im-
pendit gloriā cōsequi merearis felicitatis eterne. Datum Rome apud
sanctos aplos Kaleñ. Februarij pontificatus nostri Anno. xiiij.

¶ Stabilimentū concilij Basiliē.

Ipsa enim reuerēdissimus dñs legatus mandatū apostolicū cre-
qui cupiens cum tpe quo iam instabat celebrationē cōcilij inchoari
circa expeditionē aduersus pestiferū heresum hussitarū esset. p causa fi-
dei ad modū occupatus suos ad hanc ciuitatē vices gerentes destina-
re curauit / aepostmodū q̄cūctius fuit possibile ad pntem ciuitatē acces-
sit vt iniunctū legarōis officii posset in celebratōe huius generalis cō-
cilij pstantē diuini numinis gratia adimplere / put etiaz sanctissimus
dñs noster dñs Eugenius diuina puidētia papa quartus repetit. sue
sanctitatis litteris sibi mandauit. In qua ciuitate iam per tres mēses
z vltra cum prelatis / et ceteris qui ad ipam ciuitatē causa celebratiōis
dicti generalis cōcilij aduenerāt quāplurimas cōgregatiōes fecit ha-
bitq; tractatis sup ipius stabilimēto / z celebratōe cōcilij. Tandē de-
cretū est pntē solēnem fieri sessionē. In qua primū cum ex pmissis cō-
stat aperte qd̄ hec ciuitas sit locus celebratōi generalis cōcilij deputa-
tus Et adsit a iam diu citra tēpus ipius cōcilij celebrādi sacrosancteq;
sedis aplice nō desit auctoritas decernit diffinit z dedarat in hac ciuita-
te z loco esse generale cōciliū stabilitū canonice z fundatū. Et q̄ ad ei⁹
celebrationē tenent accedere oīms tam plati q̄ ceteri qui de iure vel cō-
suetudine ad generalia cōcilia accedere sunt astricti.

¶ Intentio concilij Basiliē.

Quoniam cum vnū qd̄q; eo directus atq; intētius suas dirigat
actiones quo ipaz. destinari finem agnoscat. Idcirco hec sancta
synodus necessitās christiane religionis sedula meditatiōe recogitās
matura z digesta deliberatiōe decernit ad hec tria a quib; cūcta bona
pcedit auctore toto sollicitudinis studio operā dare primo vt oīm he-
resum a xpiani ppli finib; tenebris pfugatis lumen catholice veritatis
christo vera luce largiente resurgat. Secūdo vt bellorum rabie qua sa-
toze zizanie seminante in diuersis partibus affligitur z dissipatur po-
pulus christianus congrua meditatione sedata pacis auctore prestan-
te in statum reducat pacificum z tranquillū. Tertio vt cum multiplicib;
vinozū tribulis et spinis christi vinea iā quasi siluescat p nimia densū

Sessio prima

tate vt illis debito culture studio refecatis euangelico agricola celitus operante refloreat honestatisq; fructus et honoris felici vbertate pducatur. Et quoniam absque celestis influxu gratie hec tam grandia bona sperari non possunt. Omnes christi fideles in domino pensius exhortatur vt ad obtinendam premissorum consumationem felicem deuotis orationibus seuiuis et elemosinis apud maiestatem diuinam diligenter insistant vt pius et misericors deus humilibus placatus obsequiis optata rerum consumationem huic sacro concilio sua pietate solita prestare dignetur / eis in remissionem suorum peccaminum hoc iniungens.

¶ Exhortatio suppositorum

Preterea cum premissa ad que huius sacri concilii tendit intentio sint plurimum ardua et accuratum studium exigant multaque sint sollicitudine et cura peruigili praeactanda exhortatur omnes in hoc sacro concilio persistentes et ad ipsum venientes vt diligenter secum illa cogitent atque cum alijs excogitata praeactent que eis videbunt ad eadem vtilia vel etiam oportuna vt inde communi debitoque super eis tractatu habito et maturam deliberatione digesto melius / et vtilius per sacrum concilium in premissis queat assistente spiritus sancti gratia prouideri. In hac namque sacra Synodo congregatis plena et libera sit omnibus et singulis loquendi et consulendi facultas eorum que ad agenda esse videbunt accommodata iuxta maiestatem in ipsius concilii deliberatione positas.

De modo seu gestu in concilio et sessione

Ut autem qua more et gestus venustate vnusquisque in sessionibus et congregationibus huius sacri concilii debeat se habere ex antiquorum patrum iam diu institutis et regulis innotescat decretum Tolletani concilii presentibus duximus inserendum.

¶ Decretum Tolletani concilii

In loco benedictionis cōsedentes domini sacerdotes nullus debet aut in discretis vocibus prestrepere aut quibuslibet tumultibus perturbare / nullus etiam vanis fabulis nec risibus vel quod est deterius obstinatis disceptationibus tumultuosas voces effundere. Si quis enim vt ait apostolus putat se religiosum esse non refrenans linguam suam sed seducens cor suum huiusvana est religio. Cultum enim suum iusticia perdit quum silentia iudicij obstrepentium turba confundit dicente propheta. Erit enim cultus iusticie silentium. Debet ergo quicquid aut confederationum consultationibus agit aut ab accusantium parte proponit sic mitissima verborum relatione perferrē vt nec contentiosis vocibus sensus audientium turbent / nec iudicij vigorem de tumultu eneruent. Quicumque ergo in conuentu concilii hec que premissa sunt violanda crediderit / et contra hec interdicta aut tumultu aut contumelijs vel risibus ipsum concilium perturbauerit iuxta diuine legis edictum / quo precipitur eijce derisorum / et eribit cum eo iurgium cum omni dedecore a confessione abstractus a communi ceterum recedat / et trium dierum sententiam ex communicationis ferat.

Sessio prima

De honoribus.

Adbui andum cōtrouersijs q̄ solent ex hōi in cōcilijs z publicis cōgregationibz suboriri / et nonnūquā ipozū pgressum p longa tpa impedire / hec sacra synodus ordinat statuit z decernit q̄ p quoscūq; actus noiaciones intulaciones honoris exhibitiones tā in sede q̄ in alijs quibuscūq; dictis factis dicēdis aut faciēdis in hoc cōcilio p quoscūq; platos principes vel eozū aut vniuersitatū z cōitatū quarūcūq; nūcios vel legatos seu ipis vel de ipis vel eozū altero in eodē cōcilio nullū ius de nouo acquirat / nullisq; puidiciū genere nulli usq; ius in p̄prietate vel possessione ledat. Et p̄missa vel hōi legatorū admissionē ius vel titulus alicui approbati nullatenus censetur vel etiā reprobati / aut ius vel possessio generali cōcilio interessendi vel taliter vocē dandi cuiquā acquiri / sed i oibus et p̄ oia vniūq; in eodē statu post hoc conciliū remanere in quo ante ipius conciliū celebrationem permanebat.

De impedimento venientium ad conciliū.

Sane quā opus aliq̄ incendentī nō satis est edificationi operaz dare si ex aduerso impediētibz nō resistat / idcirco decretū in sacro cōstanti cōcilio edictū aduersus eos qui veniētes ad cōciliū stantes vel redeuntes impediūt iniuriant vel molestant ex sup̄babūdanti cautela cōtra eos q̄ veniētes stātes aut recedentes ab hac sancta synodo in persona vel bonis impedire iniuriari vel molestare p̄sūserint locum habere declarat z decernit.

Processus contra attemptantes venientes ad conciliū

Arosancta generalis synodus cōstantiē vniuersales ecclesiā rep̄sentā in sp̄s̄ancto ad extirpationē scismarū heresū z errorū / necnō ipius ecclesie in capite z in mēbris debita reformationē legitime p̄gregata / ad futurā rei memoriā iusticiā z equitatē exerceri / nō dubitat si quos noxie vilitatis adeo captiuat p̄uersa int̄ctio / q̄ p̄cessibz aplicis impudenter obuiare auctoritatē sancionis canonice cōtēnentes in aliozū plabunē iniurias z offensas ecclesiastica cēsura p̄cellat z pro demerito culperigorem ad h̄ciariudiciarie potestatis. Nam si quilibet per campum lib̄cēntie freno deposito modestie vagaret impune facile quisquis seuiret in proximū / z neruus disciplinantis iusticie rumpere. Sane licet nō nulli romani pontifices antiquos romane ecclesie morem et consuetudinē obseruantes prout ad eos et debito apostolatus sibi inuncti officij pertinebat p̄ ceteros suos p̄cessus in die cene domini annis singulis solemniter publicantes inter alios omnes et singulos qui ad sedem apostolicā venientes vel recedentes ab ea / necnō illos omnes et singulos qui per se vel per aliū seu alios quascūq; personas ecclesiasticas vel seculares ad romanā curiā super eozū causis et negotijs accedentes / illaq; in eadem curia p̄sequētes aut procuratores gestores

b

Sessio prima

aduocatos et promotores ipsarum / ac etiā auditores seu iudices qui
supradictis causis vel negotijs deputantur occasione causarū emergē
tium huiusmodi verberant mutilant vel occidunt cuiuscūq; dignita
tis ordinis conditionis aut status forent p̄dicta vel eorum aliqua cō
mittentes excoīcations et anathematizationis sententias a quib⁹ nul
lus per alium q̄ romanuz pontificem posset p̄terq̄ in mortis articulo
constitutus absolui / nec etiā tunc nisi de stando mandatis ecclesie ac
satisfactione p̄standa sufficienti cautione premissa candēis accensis ⁊
ad terram p̄iectis pmulgauerunt / et eos qui taliter excoīcatis et
anathematizatis vel eorum alicui p̄sumerent absolutionis beneficiuz
impendere similibus sentētijs innoīauerūt / cisq; p̄dicationis lectio
nis administrationis sacramētorū ecclesiasticorū et cōfessionem audi
endi interdixerūt officū / necnō quicūq; iniuriatores quorūlibet ad sa
cra generalia cōcilia venientū seu stantiū in ipsis aut recedentium ab
eisdem diuersas censuras ecclesiasticas ⁊ penas excoīcacionis tā
ex canonis q̄ diuini iuris dispositione incurrāt. Tamē sicut ad nostrā
fide dignorum multitudine valida insinuatione peruenit noticiā / nō
nulli iniquitatis filij perditionis alumni huiusmodi censuras viliper
dentes ac huiusmodi sacri cōcilij extirpationis scismatis heresum ac
errorum ipsiusq; ecclesie reformationis perturbatores diabolico sp̄ri
tu instigante / nec dignitati nec ordini deferentes dei timore postposi
to nepharijs et sacrilegis ausibus nōnullas p̄sonas ecclesiasticas et
seculares / etiā pontificali dignitate p̄dictas ad sedem apostolicam vel
vel romanā curiā / seu p̄sens generale cōciliū in ciuitate constantiē / p̄
vincte maguntū .vbi nūc romana curia existit in spiritusācto legitime
congregata venientes aut recedētes ab eisdem inuadere capere arre
stare detinere incarcerare mutilare occidere ac spoliare bonis suis vel
iniurijs affligere q̄ plurimis / et alias male tractare temeritate p̄p̄ta
p̄sumserunt / et dicitū p̄sumūt / in apostolice sedis et sacri concilij vili
pendiū et cōtemptū / ac sedationis scismatis reformationis ecclesie et
correctionis morū / necnō heresum et errorū p̄dictorum extirpationis
disturbū suarūq; animarū periculū et scandalum plurimorum. Hos
igit̄ volentes in premissis necnō aduersus quoscūq; ad ipsū conciliū
et quelibet alia futura generalia concilia accedentes aut stantes in ip
sis / seu recedentes ab eisdem ne ab alijs deū nō timēdibus temerarijs
iniurijs infertentur et opprimantur violentijs / ⁊ ne quibusuis delin
quendi aut excessus committendi pateat audacia de oportuno et salu
bri remedio prouidere huiusmodi / necnō omnes alios et singulos
alios processus sententias et censuras aduersus quarūlibet persona
rum ecclesiasticarum vel secularium ad sacra generalia concilia veni
entium vel stantiuz in ipsis seu recedentium ab eisdem molestatōres
perturbatores vel iniuriatores auctoritate dei omnipotentis patris ⁊

Sessio prima

filij et spiritus sancti extendentes omnes et singulos cuiuscumque digni-
tatis status gradus vel conditionis fuerint. Etiam si pontificali impe-
riali regali vel alia quacumque ecclesiastica vel mundana prefulgeant di-
gnitate / qui quascumque personas ecclesiasticas vel seculares / que ad
huiusmodi sedem apostolicam romanam curiam hoc presenti sacro du-
rante concilio / vel ad ipsum et quocumque alia generalia concilia venien-
tes aut stantes in ipsis aut ab eis recedentes temeritate propria per se
vel alium seu alios arrestare inuadere capere detinere incarcerare mu-
tilare occidere aut bonis suis spoliare / vel iniurijs affligere seu ipsos
sic delinquentes receptare aut alias quolibet impedire / seu ea perpe-
trantium facta et commissa rata et grata habere / vel eis dare auxili-
um consilium vel fauorem publice vel occulte directe vel indirecte presum-
pserint vel presument in futurum similibus excommunicationis et ana-
thematis sententijs innodamus coipso. Terras quoque ipsorum
et cuiuslibet qui in premissis vel eorum aliquo transgressor vel contem-
ptor fuerit dum tamen cuiuscumque sic transgressorum vel contemptorum
ultra unam dyocesis non contineat / nec non omnia ciuitates villa ca-
stra opida et quolibet alia loca in quibus huiusmodi excessum patra-
tores seu eorum receptatores / vel ipsis consentientes fauentes aut da-
tes auxilium consilium vel fauorem publice morabuntur. Necnon illa in
quibus huiusmodi persone que sic temeritate propria derente fuerint
quod diu extiterint in eisdem memorata auctoritate ecclesiastica suppo-
nimus interdico. Quod si terra eiusdem duas dyocesis vel amplius
contineat dominio domicilij principalis ipsius / et illam etiam in qua
fuerit delictum commissum si sua sit / et duas alias que sub ipso sint eide
loco magis vicinas interdico subiacere volumus supradicto / et etiam
omnes et singulos huiusmodi excommunicationis et anathematis sententijs
ligatos in quibuslibet ecclesijs loco ubi tale delictum fu-
erit perpetratum vel terris et locis propter hoc interdictis magis conui-
cinis ubilibet existentibus omnibus diebus dominicalibus et festiuis
pulsatis campanis candelis accensis publice nunciari / ac terras ciui-
tates villas castra opida et loca ecclesiastico interdico predicto sup-
posita / donec sic excommunicati meruerint ab huiusmodi sententijs be-
neficium absolutionis obtinere / dictumque interdictum debuerit re-
laxari ita tamen nullus ex transgressoribus ac contemptoribus huiusmodi per alium
quam romanum pontificem / vel sacri concilij auctoritate possit nisi duntaxat
in mortis articulo constitui / nec etiam tunc nisi de studio mandatis eccle-
sie satisfactione vel sufficienti cautione si hoc commode facere possent pri-
mitus prestita absolutus / vel interdictum huiusmodi relaxari. Eos vero cuiuscumque
dignitatis ordinis status vel conditionis fuerint. Etiam si pontificali digni-
tate prefulgeant qui contra tenorem presentium precessuerint talibus vel eorum alicui
absolutionis beneficium impendere presumpserint volumus statuimus

Sessio prima

et decernimus similibus excoicationis et anathematizationis sententias fore imodatos / eo ipso ipsiq; pdicationis lectionis administrationis sacramentorum et confessiones audiendi officium auctoritate interdicimus supradicta insinuantes transgressoribus et contemporibus pdictis qd spualiter et tpaliter put eorum requirent excessus et demerita grauior pcedetur no obstantibus qbuscuq; constitutionibus aplicis et quibuslibet priuilegijs indulgentijs et litteris aplicis generalibus et spiritualibus quoruncuq; tenoribus existant / eiusdem transgressoribus aut contemporibus vel quibusuis alijs comuniter vel diuisim a dicta sede coecessis / etiam qd suspendi vel excoicari / aut eorum terre dominia ciuitates ville castra opida et alia loca interdicta no possint. Etia si de ipsis vel aliorum tenoribus esset in ipsis pcessibus mentio facienda specialis que nec contra hmoi sententias et processus quominus includant in eis pter hoc valeant se terras dominia ciuitates villas castra opida et loca hmoi tueri / et que quo ad hoc tollimus et penitus reuocamus / et insuper mandamus vt hmoi pcessus ad comunem omnium noticiam deducantur / caritas siue membranas pcessus continentes eosdem in maiori et sancti Stephani constantien. ecclesiarum valuis affigi / qui pcessus ipso suo quasi sonoro pcomio et patulo iudicio publicabunt / vt pdicti quos processus concernent nulla possint excusatione prendere vel ignorantia allegare qd ad eos pcessus hmoi no puenirint vel ignorauerint eosdem cu no sit verisimile remanere incogniti quo ad ipsos qd tam patenter fuit publicati. Ceterum oibus et singulis dnis patriarchis primatibus archiepiscopis episcopis ceterisque locorum ordinarijs precipimus et mandamus vt ipsi et eorum quilibet p se vel alium seu alios sub pena excoicationis que ipsoz quelibet qui mandatorum nostrorum hmoi transgressor et contempor fuerit incurrare volumus ipso facto / presentes nostros pcessus p eorum aut cartarum vel membranarum seu transumptorum continentes eosdem quibus sicuti nostris pcessibus tanta volumus fide adhiberi in ecclesiarum valuis seu alijs locis affixione publicent / et pfectos transgressores et contempores hmoi excoicationis et anathematizationis sententias ligatos / ac terras ciuitates castra villas opida et loca pfecta hmoi ecclesiastico interdicto supposita qd primus ipis vel eorum alicui de hoc legitime coisterit ta diu in ecclesijs dominicis et alijs festiuis diebus dn inibi fuerit maior populimultitudo campanis pulsatis / et candelis accensis / et extinctis denuncient / et interdictum huiusmodi inuolabiliter obseruari faciant p censuras ecclesiasticas et alia iuris remedia inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis : donec ipsi transgressores et contempores meruerint ab excoicationis et anathematizationis sententias absolutiois beneficijs obtinere / dictisq; interdictum merito debuerit relaxari non obstante omnibus supradictis seu si aliquibus comuniter vel diuisim a sede pdicta indultus existat / quod interdicta suspensio vel excoicatio no possint per litteras apostolicas non facientes

Sessio prima

plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datū cōstā. ij. nonas Julij Anno a natiuitate domini Millesimoquadringentesimodecimoquinto sede apostolica vacante regnorum serenissimi principis domini Sigismundi romanorū et hungarie re. Regis videlicet electionis quinto Coronationis primo hungarie vero vicelesimonono.

De impediētibz concilium

Porro qm̄ nōnunq̄ lingua subdola plurimuz impedit et perturbat falsa vel detractoria seminādo quodq̄ cum nimis graue sit tam grandem christianitatis impedire profectū om̄i animaduersione sit dignum. Idcirco malignorū conatibus cupiens obuiare dicta sancta Synodus omnes et singulos sub obrestatione diuini iudicij admonet ne impedimentum perturbationem prorogationē vel dissolutionem huius sacri concilij moliant. Si quis autē scienter animo impediēdi vel perturbandi hoc sacri generale concilium verbo factovēl litteris palam vel occulte impedimenta perturbationem prorogationem vel dissolutionem fieri procurauerit experiet ultione penali peptati facinoris grauitatem. Et cōtra eum tanq̄ cōmunis pacis prur, batorum rigide procedet cum ex hoc heresum extirpationē pacis procurationem / et morum reformationem impedire videat.

De fructibus beneficiorum perapiendis per supposita Concilij

Quam hi qui interunt in hoc sacro generali cōcilio p̄ cōmune bono totius ecclesie cōgregato nō debeant minori prerogatiua gaudere q̄ quicūq̄ alij quarūvis ecclesiarū negotijs quibuslibet vel vilitatibus intendētes Ideoq̄ tanq̄ causa reipublice absentes debent p̄ p̄sentibus merito reputari ad instar sacri constantien. cōcilij i quo modo cōsimili extitit ordinatū p̄sens conciliū statuit ordinat et decernit q̄ omnes et singuli qui in eodem cōcilio tanq̄ ipsius supposita sunt recepti vel recipiuntur in postez ab eodem die quo iter arripuerint: ad dictum cōciliū veniendi et q̄diu p̄manserint in eodem / et etiam recedentes p̄ tantum tēpus quo ad suū possint domiciliū reuerti / fructus om̄i beneficiorum suorū cum ea integritate p̄cipiant cū qua eos perciperent si in ipsiis beneficijs residerēt nō obstantibz in cōtrariū q̄buscūq̄.

De officarijs concilij

Ouia vero ad prosecutionē huius sacri cōcilij requirunt officiales et ministri ideo deputat et ordinat notarios ad cōscribendū acta ipsius cōcilij lucuz de wisso secretariū dicti domini legati: et Rudolphum sapientis dyocesi. Hebenū. et vt omnia eo decenti? ordinentur quo maiori fuerint directa concilio deputat et ordinat venerabilem Henricum Nithart decretorum doctorem / et Ludouicū Partij licentiatum in decretis Decanum ecclesie beate marie marielete de anessigro dicte Hebenū. dyocesi. qui acta concilij vniuersa per dictos nota-

Sessio secunda

rios scripta cōspiciant debiteq; si opus sit corrigant et emendent. pmo
tores quoq; ipsius cōcilij deputat magistrū Nicolauz amici magistrū
in artibus et licētiatū in theologia; et Henricū anesteter licētiatū in
decretis ppositū Turicē. cōstā. dy ocef. sedūq; ordinatores q; cristē
res in cōcilio in locis et sedib; debitis collocēt / quorū ordinationi oēs
obedire teneā; Henricū stater arcū et medicine doctorē Decanū Tra
teceñ. et Sanderū de marteshusen in legib; Baccalarū; et canonicū
ecclesie sancti Petri Magunū. Lectis siquidē v; pferē decretis
bulla et instrumento p̄insertis memoratus dñs Ep̄us constā. cōfī
mili voce alta videlicet et intelligibili interrogat⁹ sciscitat⁹ est an oīa et
singula p̄ eum sic v; pferē lecta ip̄i sacre Synodo placerēt / ad cuius
interrogationē p̄libatus reuerē dīsim⁹ pater dñs cardinalis p̄sident
primo / Deinde ceteri omnes et singuli domini plati in eadē sessione et
sacra synodo tūc p̄sentes cōcorditer nullo discrepante responderūt v;
ua voce placet. Quibus sic pactis p̄fate dicte sacre Synodi p̄moro
res siue procuratores supra deputati petierūt et quilibet ip̄orū petijt p̄
nos p̄thonotarios notarios et scribas ad hec supra deputatos fieri et
cōfici de p̄missis oibus et singulis vnū vel plura publica instrumenta
in testimoniū veritatis p̄missorū / et ad p̄petuā rei memoriā.

¶ Sessio secunda sacri concilij Basiliensis.

Sacro sancta generalis sy

nodus Basiliē. ecclesia militante representas ad
p̄petuā rei memoriā. Ad laudē dei omnipotentis ac be
nedicte in diuinae trinitatis gloriā et honorē p̄
heresum atq; errorū extirpatione morū in capite
et in mēbris ecclesie dei reformationē ac regū et re
gnorū ceterorūq; christicolarū adinuicē auctore di
scordiarū p̄uare dissidentū pacificatione in spiri
tus sancto legitime congregata decernit statuit diffinit declarat et ordi
nat vt sequit. Et primo q; eadē sacra Basiliē. synodus sacris cōstā
tiē. et senē. cōcilijs generalibus decernentib⁹ atq; ordinantibus / et
auctoritate ap̄lica interueniente fuit et est in hoc loco Basiliē. debite
legitimeq; ac rite iniciata et cōgregata. Et ne de eiusdē sacre Basy
liē. synodi potestate a quoquā dubitet ipsa eadē synodus duas decla
rationes ex decretis synodi constantiē. in p̄senti sessione alijs suis de
cretis editis seu edendis inserendas ordinat et decernit quarū quidē
declarationū tenor p̄ime sequit et est talis. Et primo declarat q; ip
sa synodus in spiritus sancto legitime p̄gregata generale cōciliū facies
et ecclesia militante representas / potestate immediate a christo habet
cui quilibet cuiuscūq; status vel dignitatis / etiā si papalis existat obē
dire teneē in his que pertinent ad fidē et extirpationē dicti scismatis
et ad generalem reformationem ecclesie dei in capite et in mēbris.